

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu
Katedra správního práva a správní vědy

Právní aspekty domácího násilí – přestupkové řízení

Bakalářská práce

Legal aspects of domestic violence – misdemeanor proceedings

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

doc. JUDr. Zdeněk Fiala, Ph.D.

AUTOR PRÁCE

Veronika Mathauserová

PRAHA

2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Právní aspekty domácího násilí – přestupkové řízení zpracovala sama. Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem použila k sepsání této práce, byly řádně citovány v poznámkách pod čarou a jsou uvedeny v seznamu použitých pramenů a literatury.

V Praze dne _____

_____
Veronika Mathauserová

Anotace

Bakalářská práce na téma „Právní aspekty domácího násilí – přestupkové řízení“ se zabývá problematikou domácího násilí řešeného pomocí přestupkového řízení. Práce je rozdělena do několika částí. V první části jsou definovány obecné pojmy domácího násilí a jeho forem. V další části je uvedena právní úprava této problematiky na území České republiky. V konečných částech práce jsou kapitoly zaměřeny již na samotné řešení domácího násilí pomocí institutů, které jsou tímto pověřeny, jako například Policie České republiky, intervenční centra či také soudy. Následně je zde podrobně rozebraný proces přestupkového řízení zaměřený především na druhy přestupků týkajících se problematiky domácího násilí, práva a povinnosti jeho účastníků a možnosti řešení.

Klíčová slova

Domácí násilí, společné obydlí, přestupek, pachatel, oběť, osoba blízká, vykázání, správní řád, zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Annotation

The bachelor thesis on "Legal Aspects of Domestic Violence - Misdemeanour Proceedings" deals with the issue of domestic violence dealt with through misdemeanour proceedings. The thesis is divided into several parts. The first part defines the general concepts of domestic violence and its forms. The next part presents the legal regulation of this issue in the Czech Republic. In the final parts of the thesis, the chapters focus on the actual handling of domestic violence by institutes that are responsible for this, such as the Police of the Czech Republic, intervention centres and then the courts. Subsequently, the process of misdemeanour proceedings is discussed in detail, focusing mainly on the types of misdemeanours related to the issue of domestic violence, the rights and obligations of the participants and the possibilities of resolution.

Keywords

Domestic violence, cohabitation, misdemeanour, offender, victim, close person, expulsion, administrative code, Act on liability for offences and proceedings thereon

Obsah

Úvod.....	7
1. Domácí násilí	8
1.1. Druhy domácího násilí	10
1.2. Formy domácího násilí	10
1.3. Charakteristické znaky	12
1.4. Cyklus násilí	13
1.5. Osoba pachatele a oběti.....	13
2. Vývoj právní úpravy	15
2.1. Zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím	16
2.2. Trestně právní úprava před domácím násilím	18
2.3. Úprava domácího násilí v občanském zákoníku	20
2.4. Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních	21
2.5. Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů	21
2.6. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí	22
3. Tři pilíře ochrany před domácím násilím.....	23
3.1. První pilíř – Policie ČR.....	23
3.1.1. Institut vykázaní.....	24
3.2. Druhý pilíř – Intervenční centra	28
3.3. Třetí pilíř – Soudní ochrana	30
4. Řešení domácího násilí v přestupkovém řízení	31
4.1. Řízení o přestupcích.....	31
4.2. Definice pojmu	32
4.2.1. Znak přestupku.....	32
4.3. Přestupky týkající se domácího násilí	33

4.4.	Odpovědnost fyzické osoby za přestupky	35
4.5.	Správní tresty, ochranná opatření	36
5.	Proces řízení o přestupcích	39
5.1.	Řízení o přestupku z moci úřední	41
5.2.	Řízení o přestupku se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku.....	43
5.2.1.	Ústní jednání	44
5.2.2.	Dokazování	45
5.2.3.	Zajišťovací opatření.....	45
	Závěr.....	47
	Seznam použité literatury a zdroje.....	49

Úvod

Dlouhou dobu bylo domácí násilí považováno za tabu a soukromou záležitost mezi partnery. Původní představa o domácím násilí byla také taková, že k němu dochází pouze mezi manželi nebo spolu žijícími partnery, častěji v nižších společenských vrstvách a zásadně ze strany muže vůči ženě. I přesto, že ženy jsou většinou oběťmi činů tohoto typu, v posledních letech se začínají čím dál více objevovat i případy, kdy domácí násilí nahlásí muž, jakožto oběť násilí ze strany ženy. Samozřejmě pokud mají partneři dítě, může se stát obětí i ono samotné. Dítě nemusí být nutně přímo postižené útoky ze strany pachatele, ale může docházet k sekundární viktimizaci, protože žije v prostředí, kde si jeden z rodičů ubližuje druhému. Zároveň také neplatí, že by se násilí mezi osobami blízkými týkalo pouze osob ze slabších sociálních poměrů, právě naopak. Často i veřejnosti známé či výše postavené osoby mohou být oběťmi domácího násilí.

I přesto, že v dnešní době je již domácí násilí více řešeno i širší veřejností a vznikají různá opatření či centra pro pomoc jeho obětem, nemyslím si, že je řešeno dostatečně. Minimálně v podvědomí obecné společnosti by měla být tato problematika, dle mého názoru, více vyzdvížena. Ne každý člověk má jasnou představu o tom, co vlastně domácí násilí znamená.

I z tohoto důvodu jsem si jako téma mé bakalářské práce vybrala právě řešení domácího násilí, konkrétně jeho řešení v přestupkovém řízení. Protože považuji za důležité, aby osoba, která se nachází v takto těžké životní situaci, ji měla možnost právně řešit dříve, než nabude intenzity trestného činu a oběti bude způsobena opravdu zásadní újma jak na zdraví fyzickém, psychickém i mentálním.

Úvodem této práce se tak pokusím přiblížit samotný pojem domácího násilí, jeho charakteristické znaky a formy. Stručně je v úvodu pojednáno také o osobě pachatele a oběti. Následující kapitola se zaměřuje na vývoj právní úpravy v této oblasti, a to nejen z pohledu práva správního, ale i práva trestního či občanského. Zbývá část práce je již konkrétně zaměřena na problematiku domácího násilí mezi osobami blízkými v rámci přestupkového řízení a průběh samotného přestupkového procesu řízení správních orgánů.

1. Domácí násilí

Násilím se obecně rozumí zlé nakládání jedné osoby vůči druhé, pohrůžky, útoky, pohrůžky možným útokem, který může ohrozit fyzické, sexuální či psychické zdraví jedince. *„Jde o agresi jedné osoby proti druhé, jejímž cílem je ublížit, poškodit, poranit nebo zabít. Násilné chování v rodině zahrnuje špatné zacházení s dětmi, násilí mezi dospělými členy rodiny i špatné zacházení se starými lidmi.“*¹ V rámci českého právního řádu není pojem násilí výslovně definován, je však ve spoustě případů hojně využíván, kupříkladu lze zmínit třeba ustanovení §119 trestního zákona, podle kterého je *„trestný čin spáchán násilím i tehdy, je-li spáchán na osobě, kterou pachatel uvedl do stavu bezbrannosti lstí nebo jiným podobným způsobem.“*²

V literatuře nalezneme různé definice a typologizace domácího násilí. Tento pojem jako takový je velmi komplexní a těžko definovatelný jednotnou formou. Různé typy a charakteristiky se mohou lišit nejen z důvodu kdo a jak toto násilí páchá, ale i jaký přístup k dané problematice osoba má.

Jednou z kategorií je, kdo dané násilí páchá, tedy osoba pachatele. Nejčastěji je domácí násilí bráno jako něco, co je pácháno pouze v partnerských vztazích, nesmíme ale opomíjet fakt, že do domácího násilí spadá, kromě násilí mužů proti ženám, také násilí žen vůči mužům, rodičů k jejich dětem, dětí vůči rodičům.

Samotný termín domácího násilí se užívá převážně v anglické literatuře a je jím myšleno právě násilí mezi partnery, ať jde o partnery současné nebo bývalé, v sezdaném či nesezdaném soužití. Je někdy též označováno jako intimní násilí (intimate violence) nebo partnerské zneužívání (partner abuse). V zemích

---

¹ VOŇKOVÁ, Jiřina a Ivana SPOUSTOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. 2. přepracované vydání. Praha: proFem, o.p.s., 2008. ISBN 978-80-903626-7-3. s.13

² Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník v platném znění, §119

s angloamerickým systémem práva se používá termín „domácí násilí“ (domestic violence).

„Domácím násilím je obecně rozuměno chování, které u jednoho z partnerů způsobuje strach z druhého. Skrze užití moci, kterou tento strach poskytuje, kontroluje násilný partner chování druhého.“³

Jednou z mnoha možných definic je například citace z důvodové zprávy k návrhu zákona č. 135/2006 Sb., dle které je domácí násilí definováno jako *„opakované násilné jednání nebo opakované vyhrožování násilným jednáním, v důsledku, kterého dochází nebo hrozí, že dojde, k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě, nebo lidské důstojnosti, mezi osobami, které jsou či byly spolu v intimním rodinném či jiném obdobném vztahu a žijí ve společně obývaném bytě nebo domě.“⁴*

Poněkud komplexnější definici této problematiky nabídla mimo jiné také Rada Evropy v roce 1985: *„Násilné chování v rodině zahrnuje jakýkoliv čin nebo opomenutí spáchané v rámci rodiny některým z jejích členů, které podkopávají život, tělesnou nebo duševní integritu, nebo svobodu jiného člena stejné rodiny, nebo vážně poškozují rozvoj jeho osobnosti.“⁵* (Doporučení Rady Evropy R (85) 4 o násilí v rodině z 26.2.1985)⁶

Na rozdíl od násilí jako obecného pojmu, domácí násilí má svá specifika a lze tak hovořit o jakési jeho subkategorii. *„Odehrává se „beze svědků“ a mezi osobami, které k sobě mají (či měly) blízký vztah. V domácím násilí tak hraje roli citová blízkost, ale i ekonomická závislost. Navíc se jedná o jediný trestný čin či*

---

³ ROSA Centrum. *Co je domácí násilí*. [online] [cit. 3.2.2023] Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/informace-pro-zeny/co-je-domaci-nasili/>

⁴ Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 Sb., o změně některých zákonů v oblasti ochrany před domácím násilím

⁵ Doporučení Rady Evropy R (85) 4 o násilí v rodině z 26.2.1985

⁶ VOŇKOVÁ, Jiřina a Ivana SPOUSTOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. 2. přepracované vydání. Praha: profem, o.p.s., 2008. ISBN 978-80-903626-7-3, s. 16

přestupek, v jehož případě pachatel neopouští "místo činu"- díky určité toleranci neočekává, že by za své chování mohl být odsouzen či potrestán“⁷

1.1. Druhy domácího násilí

Mezi druhy násilného jednání lze zařadit v první řadě to, mezi kým k němu dochází. Nejčastější případy jsou, kdy se odehrává mezi manželi nebo obecně v partnerském vztahu. Zároveň však není výjimkou ani násilí ze strany rodičů vůči dětem či dětí vůči rodičům.

Základní druhy domácího násilí jsou:

- Fyzické – strkání, fackování, bití rukou či cizími předměty, kopání, pálení, znemožňování pohybu (poutání či svazování)
- Psychické – jedná se zejména o slovní týrání, ponižování, vyhrožování jakoukoliv formou fyzického násilí, přehnané kontrolování
- Sexuální – jakékoliv nucení do sexuálních aktů, či praktik, které druhá strana nepreferuje
- Ekonomické – kontrolování či omezování samostatného nakládání s finančními prostředky
- Sociální – izolování ohrožené osoby od okolí⁸
-

1.2. Formy domácího násilí

Sociální izolace

Zahrnuje využívání dětí a jiných blízkých osob jako prostředek k nátlaku na ohroženou osobu. Dochází k zakazování styku s přáteli, často i s rodinou či k naprosté izolaci. Násilník postupně získává naprostou kontrolu nad obětí, sleduje každý její pohyb, kam jde, s kým jde, co tam bude dělat, kdy bude zpátky

---

⁷ ROSA Centrum. *Co je domácí násilí*. [online] [cit. 3.2.2023] Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/informace-pro-zeny/co-je-domaci-nasili/>

⁸ ČUHELOVÁ, Kateřina. *Předběžná opatření ve věcech ochrany proti domácímu násilí*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-7598-575-0. s. 2

doma. Může vyhrožovat či vydávat rozkazy. Postupem času se sama oběť často stáhne ze svých sociálních kruhů a tráví veškerý čas pouze s partnerem.

Zastrašování

Vyvolávání strachu pomocí křiku, snaha ukázat silovou nadvládu, týrání, ničení majetku. Vyhrožování například vraždou nějakého z členů rodiny či sebevraždou za vidinou ovlivnění partnerky v jejích činnostech.

Vyčerpávání

Zadávání přehnaného množství úkolů, domácích prací, omezování času na spánek. Nedostatek jídla a tekutin.

Citové týrání

Především formou častých verbálních nadávek, kritiky, podlamování sebevědomí. Vyvolávání pocitu viny za věci, za které oběť sama nemůže, obhajování vlastních negativních činů vůči oběti tím, že „si to jen vymýšlí“ nebo „se jí to jen zdá“. Provokování ve smyslu poměru s jiným partnerem, odepírání pochval a pozornosti či také úplná ignorace.

Ekonomické týrání

Zákaz získání nebo udržení zaměstnání. Oběť dostává pouze přidělené kapesné, výplata nesmí zůstat na jejím bankovním účtu. Veškeré finance spravuje násilník, zanedbává rodinu, nepřispívá finančně, nechá zbytek rodiny v zimě, bez jídla, popírá jakékoliv potřeby dětí jako je hygiena či oblečení. Může také rozprodávat a zbavovat se rodinného majetku bez přechozího konsenzu.

Vydírání

Nejčastějším nástrojem pro to bývají děti. Násilník vyhrožuje druhé straně, že v případě odchodu je již nikdy neuvidí, před dětmi shazuje druhou stranu, jak je špatnou matkou či otcem. Násilné a vulgární chování vůči dětem.

Zneužívání práv muže

Povýšené a nadřazené chování, samozvané postavení do funkce hlavy rodiny, právo o všem rozhodovat. Zachází s obětí jako se služkou.⁹

1.3. Charakteristické znaky

Základním charakteristickým znakem domácího násilí je především kontinuita. Nejedná se tedy o jednorázový čin či útok, ale o stále se opakující nebo trvající a celý cyklus násilí, který je mimo jiné podrobněji popsán v nadcházející podkapitole.

Dalším znakem typickým pro případy domácího násilí je faktická nerovnost postavení oběti a násilníka. Jejich role se nijak nestřídají, ve vztahu je po celou dobu jedna osoba nadřazena té druhé. „*Proto když policie, soud či intervenční centrum zjišťuje, zda dochází k domácímu násilí, zajímá je odpověď na následující otázky: Jak to doma funguje? Kdo určuje, co se bude jíst? Kdo určuje, kam se pojedete na dovolenou? Odpovědi ohrožené a násilné osoby přinesou odpověď na otázku, kdo doma rozhoduje.*“¹⁰ Není tedy příliš obtížné přijít na to, kdo je v tomto vztahu osobou nadřazenou.

Obvyklé je v těchto případech také společné soužití osoby oběti a násilníka. Dané útoky se dějí tzv. beze svědků, nejčastěji ve společném obydlí. Některé incidenty se však mohou přenést i na veřejná místa

Ve řadě případů odborná literatura řadila mezi znaky domácího násilí i jeho postupnou eskalaci. To znamená postupné stupňování předmětných útoků, tedy například přechod z psychického na fyzické týrání, od lehčího napadení k těžšímu apod. „*Následně však bylo zjištěno, že ve všech případech domácího násilí k jeho eskalaci nedochází. Proto je eskalace násilí nově označována jako znak podpůrný.*“¹¹

---

⁹ VOŇKOVÁ, Jiřina a Ivana SPOUSTOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. 2. přepracované vydání. Praha: proFem, o.p.s., 2008. ISBN 978-80-903626-7-3, s.23-24

¹⁰ ČUHELOVÁ, Kateřina. *Předběžná opatření ve věcech ochrany proti domácímu násilí*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-7598-575-0. s. 1

¹¹ ČUHELOVÁ, Kateřina. *Předběžná opatření ve věcech ochrany proti domácímu násilí*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-7598-575-0. s. 2

1.4. Cyklus násilí

Jelikož domácí násilí není jednorázový akt, ale jedná se spíše o opakovaný cyklus, je typické tím, že má nějakou historii a opakující se znaky, které jako celek nazýváme cyklem.

Základní fáze tohoto cyklu jsou:

- fáze narůstání napětí
- fáze násilí
- fáze klidu či zdánlivých „lábánek“ (honeymoon phase)¹²

A.C. Baldry v roce 2002 doplnil a rozšířil původně třífázový model partnerského násilí a dle jeho interpretace je řazen takto:

- fáze zastrašování a uplatňování moci
- fáze sociální izolace
- fáze kritiky a deptání sebevědomí oběti
- pokus oběti o oddělení nebo vzpouru
- fáze násilí – násilník reaguje na snahu o vzpouru oběti fyzickým útokem, sexuálním násilím apod.
- fáze falešného usmírování¹³

1.5. Osoba pachatele a oběti

Co se týče osoby pachatele, může jím být prakticky kdokoliv a obdobně tomu tak je i v případě osoby oběti. Jak bylo již začátkem této práce pojednáno, není pravidlem, že pachatelem je vždy muž a obětí vždy žena nebo dítě, ale násilně se může chovat i žena k muži či dítě k rodičům apod.

Přestože neexistuje žádná, vědecky podložená typologie pachatele, která by jasně určovala osobnostní profil domácího násilníka, lze u pachatelů domácího násilí průřezově vyzorovat určité opakující se rysy, mezi které řadíme například:

---

¹² ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Moderní psychologie pro právníky*. Praha: Garda Publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2207-8, s.12

¹³ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Moderní psychologie pro právníky*. Praha: Garda Publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2207-8, s. 49-50

- „Nízká sebeúcta a slabá funkce ega
- Nedostatečná kontrola impulsů
- Extrémní žárlivost
- Reakce na stres, kterou se pachatel snaží ovládnout pomocí alkoholu a fyzicky napadá ženu
- Užívání sexu jako agresivního činu sloužícímu ke zvýšení sebeúcty
- Víra v tradiční patriarchální rodinu
- Lpění na zastaralých názorech na mužskou nadřazenost a nadvládu“¹⁴

Existují také určité osobnostní rysy, které mohou naznačovat, že se z dané osoby postupem času může stát násilník, to samozřejmě není vždy pravidlem. Naopak na první pohled často osoby, které se v roušce soukromí dopouštějí protiprávního jednání na blízkých osobách v domácnosti, nemusíme vůbec poznat, protože se na venek projevují jako empatictí, společenšší a obětaví jedinci.

Obdobně jako v případě pachatele, ani typologie oběti není přesně dána. Za rizikový faktor je považována etapa z dětství, kdy byla daná osoba přímo objektem nebo alespoň svědkem domácího násilí. Co je však pro osoby obětí typické, je horší psychické nebo fyzické zdraví. V očích pachatele se tak oběť stává zranitelnější a snadněji manipulovatelnou.¹⁵

Na základě výše zmíněných faktů můžeme dokonce dovozovat, že z psychologického hlediska, pokud osoba byla dříve svědkem domácího násilí, může podvědomě vyhledávat podobně zabarvený vztah i s budoucím partnerem, ale zároveň dle mého názoru právě tento zážitek může být faktorem odstrašujícím, a daná osoba tak může daný typ chování lépe rozeznat a do budoucna se mu vyhnout.

---

¹⁴ VOŇKOVÁ, Jiřina a Ivana SPOUSTOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen. 2. přepracované vydání.* Praha: proFem, o.p.s., 2008. ISBN 978-80-903626-7-3. s.49-50

¹⁵ VOŇKOVÁ, Jiřina a Ivana SPOUSTOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen. 2. přepracované vydání.* Praha: proFem, o.p.s., 2008. ISBN 978-80-903626-7-3. s.65

2. Vývoj právní úpravy

Základním kamenem právní ochrany obětí proti všem formám násilného jednání je zajisté především Ústava ČR č. 1/1993 Sb. a Listina základních práv a svobod č. 2/1993 Sb. Dále je důležité zmínit zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění, dále zákon č. 250/2016 Sb., v platném znění, zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí v platném znění, stejně jako některá ustanovení o vykazání ze společného obydlí podle zákona o Policii ČR anebo předběžná opatření občanského soudního řádu.

Postoj české legislativy k řešení domácího násilí je možné rozdělit na dva základní druhy – represivní a preventivní. Přístup represivní zahrnuje kriminalizaci domácího násilí do skutkové podstaty trestného činu. Na druhou stranu přístup preventivní zahrnuje ochranu poskytovanou poradenskými středisky, mediace, vykazání a jiné netrestní prostředky.¹⁶

V českém právním řádu nebyla dlouhou dobu problematika domácího násilí nijak výslovně upravena. Prvním krokem kupředu v tomto směru bylo na přijetí zákona č. 91/2004 Sb., kterým byl doplněn zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákoník, který byl obohacen o skutkovou podstatu trestného činu „*týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě*“. Nebyl zde využit přímý pojem „domácí násilí“, který v sobě zahrnuje veškeré faktory a plně postihuje podstatu věci. I přesto byl tento počín jednoznačným krokem vpřed.¹⁷

Příznivou změnou bylo také zajisté přijetí zákona č. 135/2006 Sb., který nabyl účinnosti ke dni 1. 1. 2007. Tímto předpisem byl novelizován občanský zákoník, čímž bylo domácí násilí zahrnuto také do soukromoprávní sféry. Zároveň jím byl do zákona o Policii ČR vnesen institut vykazání, a tedy i možnost podchycení domácího násilí dříve než v jeho rozvinutém stádiu.

---

¹⁶ ČUHELOVÁ, Kateřina. *Předběžná opatření ve věcech ochrany proti domácímu násilí*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-7598-575-0. s.8

¹⁷ KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka, et al. *Právo proti domácímu násilí*. Skripta. Praha: C.H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-381-3. s. 23

V nadcházejícím období docházelo postupně k dalším novelizacím. Dne 19. 7. 2009 nabyl účinnosti zákon č. 218/2009 Sb., kterým se mění občanský soudní řád, kterým byla doplněna ustanovení týkající se domácího násilí. Obdobné změny se týkaly také trestního zákoníku, konkrétně jeho novelizace platná od 1. 1. 2010. Tou byl trestní zákoník rozšířen o novou skutkovou podstatu a to přečin „týrání osoby žijící ve společném obydlí“. Dne 1.4. 2013 nabyla účinnost první část zákona o obětech trestných činů, v roce 2013 byl také přijat zákon 89/2012 Sb., občanský zákoník, který s sebou přinesl řadu změn. V neposlední řadě byl přijat zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, který upravuje řízení ve věcech rodinně právních.¹⁸

V následujících kapitolách se blíže zaměřím na jednotlivé platné právní předpisy, které upravují různé aspekty, vztahující se k problematice domácího násilí.

2.1. Zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím

Samotný zákon nabyl účinnosti dne 1. 1. 2007 a na jeho základě byly změněny tyto zákony:

- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky,
- Zákon č. 99/ 1963 Sb., občanský soudní řád,
- Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon,
- Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení,
- Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení.

---

¹⁸ ČUHELOVÁ, Kateřina. *Předběžná opatření ve věcech ochrany proti domácímu násilí*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-7598-575-0. s. 9-11

Některé z těchto zákonů již byly zrušeny a nahrazeny novými nebo byly dále novelizovány.¹⁹

Hlavní principy navrhované právní úpravy:

„Návrh zákona o ochraně před domácím násilím je založen na těchto základních zásadách:

- **Zásada priority práv** – bezpečnost osoby ohrožené násilím je zajištěna opatřeními netrestní povahy a navrhovaná úprava se užije pouze tehdy, nepřichází-li v úvahu postup podle zvláštních předpisů (zejména trestního řádu – např. ustanovení § 67 a následující), role trestního práva je rolí subsidiární.
- **Zásada hrozby nebezpečí** – navrhovaná opatření je třeba chápat jako preventivní reakci na nebezpečné chování násilné osoby z hlediska rizika hrozby budoucích útoků.
- **Zásada přiměřenosti a minimalizace zásahů** – druh, trvání a intenzita zásahu policisty se určí podle míry požadavku účinné preventivní ochrany tak, aby co nejméně zasahovaly do ústavně zaručených práv a svobod. Zvláštní ohled je třeba brát na osoby nezletilé, staré a tělesně nebo mentálně handicapované.
- **Zásada výměny informací** – aby nastavený systém ochrany před domácím násilím dobře fungoval, je nutné zajistit výměnu informací zejména mezi Policií České republiky, orgány sociálně právní ochrany dětí a intervenčními centry.“²⁰

Tento zákon, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, přinesl úpravu vzájemně provázaných opatření, ve kterých mají svou podstatnou roli policejní složka, justice a intervenční centra. Tyto mají působit především preventivně a zabránit budoucím útokům. Hovoříme zde o třech provázaných pilířích, kdy každý z pilířů představuje opatření, které činí jedna ze

---

¹⁹ KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka, et al. *Právo proti domácímu násilí*. Skripta. Praha: C.H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-381-3. s. 24

²⁰ Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím

složek – policie, intervenční centra či soudy. Blíže jsou tyto tři pilíře rozebrány v následující kapitole 3.

2.2. Trestně právní úprava před domácím násilím

V české právní úpravě neexistuje žádná skutková podstata trestného činu, která by byla označována jako „domácí násilí“.

Skutkové podstaty, které se nejvíce přibližují svým obsahem tomuto pojmu, se objevily poprvé v zákoně č. 91/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ten v § 215a kodifikuje trestný čin „týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě“ nebo osoby blízké. Návrh zákona je součástí represivního přístupu k řešení domácího násilí, protože s jeho projevem spojujeme trestněprávní postihy. S přijetím nového zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, se objevuje opět jistá úprava pojmenování daného trestného činu, konkrétně v § 199 je vyjádřen jako „týrání osoby žijící ve společném obydlí“.

Toto ustanovení kvalifikuje skutek tak, že vymezuje týrání osoby blízké nebo jiné osoby žijící s pachatelem ve společném obydlí. Za toto jednání stanoví trest odnětí svobody na šest měsíců až čtyři léta. Trest odnětí svobody na dvě léta až osm let bude udělen pachateli spáchá-li tento čin zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem, způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, spáchá-li takový čin na nejméně dvou osobách nebo páchá-li takový čin delší dobu. Pokud pachatel způsobí tímto činem těžkou újmu na zdraví nejméně dvěma osobám nebo smrt bude potrestán odnětím svobody na pět až dvanáct let.²¹

Pojem obydlí je vymezen v § 133 TrZ jako „*dům, byt nebo jiná prostora sloužící k bydlení a příslušenství jim náležející.*“²² Toto vymezení tedy oproti předešlé úpravě pokrývá také kromě bytů a domů i jiné obytné prostory sloužící k bydlení lidí, jako jsou různé chaty, hotelové domy, vysokoškolské koleje, ubytovny aj.²³

---

²¹ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník v platném znění, §119

²² Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník v platném znění, §133

²³ KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka, et al. *Právo proti domácímu násilí*. Skripta. Praha: C.H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-381-3. s. 92

Skutkových podstat, které můžeme zařadit pod pojem domácí násilí tak, jak ho známe, je hned několik. Nejblíže danému pojmu je nejspíš již zmíněné týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199 TrZ). Toto chování však lze kvalifikovat i dalšími způsoby jako např. trestné činy proti životu, mezi které řadíme trestný čin vraždy (§ 140), zabití (§ 141) a účasti na sebevraždě (§ 144). Dále trestné činy proti lidskému zdraví, kam můžeme zařadit těžké ublížení na zdraví (§ 145), ublížení na zdraví (§ 146). (Lze zařadit i některé trestné činy ohrožující život nebo zdraví).

Další obdobné TČ:

-Trestné činy proti svobodě – obchodování s lidmi, svěřením dítěte do moci jiného, zbavení osobní svobody, omezení osobní svobody, vydírání, útlak, porušování domovní svobody.

-Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti – znásilnění, sexuální nátlak, pohlavní zneužití, soulož mezi příbuznými.

-Trestné činy proti rodině a dětem – zanedbávání povinné výživy, týrání svěřené osoby, týrání osoby žijící ve společném obydlí, únos dítěte a osoby stížená duševní poruchou, ohrožování výchovy dítěte, svádění k pohlavnímu styku, podání alkoholu dítěti.

Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných – maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (§ 337), křivé obvinění (§ 345)

Trestné činy narušující soužití lidí – nebezpečné vyhrožování (§ 353), nebezpečné pronásledování (§ 354) ²⁴

Jak jsem již zmínila na začátku práce, pojem domácího násilí není v právní úpravě nijak vymezen. V případě trestných činů to můžeme částečně považovat za pozitivum, jelikož může naplnit skutkovou podstatu TČ širší okruh incidentů. Na druhou stranu by bylo tento pojem třeba definovat, aby bylo jasně dáno, co do domácího násilí spadá, a co nikoliv.

---

²⁴ Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník* v platném znění

2.3. Úprava domácího násilí v občanském zákoníku

Donedávna nebyla předmětná problematika nijak upravena ani v soukromoprávní sféře. To se změnilo přijetím zákona č. 89/2012 Sb., nového občanského zákoníku, který začlenil do svého obsahu samostatnou sekci s názvem zvláštní ustanovení proti domácímu násilí, která se nachází v jeho druhé části, která je zaměřena na rodinné právo. Tato ustanovení umožňují podání předběžného opatření. Konkrétně začlenil do ustanovení § 751 speciální úpravu mezi manžely a zohledňuje pravidlo, že pokud se stane bydlení manželů pro jednoho z nich nesnesitelné z důvodu tělesného nebo duševního násilí vůči manželovi nebo jinému členu domácnosti, může soud na návrh dotčeného manžela vykázat druhého manžela na určitou dobu z bytu nebo domu. Tuto možnost má i rozvedený manžel a týká se i případů, kdy manželé bydlí společně jinde, než je jejich rodinná domácnost. Doba, na kterou může soud omezit, případně vyloučit právo manžela v obydlí bydlet, je omezena na šest měsíců, ovšem s tím, že v závažných důvodech lze tuto dobu prodloužit. Právo domáhat se ochrany proti domácímu násilí má také každá jiná osoba, která žije s manžely nebo rozvedenými manžely v jedné domácnosti, normováno v ustanovení § 753. Nutno také zmínit § 3021, podle kterého se ustanovení § 751 až 753 užijí také v případě společného bydlení jiných osob, než jsou pouze manželé.²⁵

Z uvedeného tedy vyplývá, že důvodem pro omezení či vyloučení z obydlí nemusí být nutně pouze fyzické násilí, ale může se jednat i o násilí psychického charakteru. Upravuje tak aktivní legitimaci k podání návrhu nejen dotčeného manžela, ale také jakékoliv osoby, která žije s násilnou osobou, nemusí nutně jít o vztah spjatý s manželstvím.

Kromě těchto ustanovení zde najdeme také ustanovení § 762 odst. 2, které říká že, *„dopustil-li se bývalý manžel vůči druhému manželovi jednání, které naplňuje znaky domácího násilí, nemá právo na výživné“*, na které by za normálních okolností právo měl. Nebo také ustanovení § 1482 odst. 1, které stanoví, že *„pokud se manžel vůči zůstaviteli dopustil činu naplňujícího znaky*

---

²⁵ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění

*domácího násilí, je zůstavitelův manžel vyloučen z dědického práva jako zákonný dědic.“*²⁶

2.4. Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

Tento zákon se ve své hlavě V. v ustanoveních § 400 – § 447 věnuje samotnému řízení o předběžném opatření. Následně také v § 492 - § 496 obsahuje zvláštní ustanovení o výkonu rozhodnutí ve věcech ochrany proti domácímu násilí.

Primárně je tento zákon věnován regulaci výjimek oproti průběhu sporného řízení, které je upraveno v občanském soudním řádu.

2.5. Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů

Tento předpis vešel v platnost v roce 2016 a upravuje *„práva obětí trestných činů, poskytování peněžité pomoci obětem trestných činů státem a vztahy mezi státem a subjekty, které poskytují služby obětem trestných činů.“*²⁷

Upravuje také přístup orgánů činných v těchto řízeních a popisuje, jak by měly tyto orgány k oběti přistupovat. Měly by u oběti vyvolávat důvěru a přistupovat k ní s respektem, zdvořile a pokud možno jí vycházet vstříc.²⁸

*„Vůči oběti postupují s přihlédnutím k jejímu věku, zdravotnímu stavu včetně psychického stavu, její rozumové vyspělosti a kulturní identitě tak, aby nedocházelo k prohlubování újmy způsobené oběti trestným činem nebo k druhotné újmě.“*²⁹

---

²⁶ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění

²⁷ Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů v platném znění

²⁸ Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů v platném znění,

²⁹ §3 odst. 2 Zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů v platném znění

Každou osobu, která se cítí být obětí spáchaného trestného činu, je třeba považovat za oběť, nevyjde-li najevo opak nebo nejde-li zcela zjevně o zneužití postavení oběti podle tohoto zákona. Existují-li pochybnosti o tom, zda je oběť zvláště zranitelnou, je třeba ji za zvláště zranitelnou považovat. Na postavení oběti nemá vliv, pokud nebyl pachatel zjištěn nebo odsouzen.³⁰

Zákon o obětech trestných činů stanoví obětem práva:

- a) právo na poskytnutí odborné pomoci především pak odbornou pomoc bezplatnou
- b) právo na informace
- c) právo na ochranu před hrozícím nebezpečím
- d) právo na ochranu soukromí
- e) právo na ochranu před druhotnou ujmu
- f) právo na peněžitou pomoc³¹

2.6. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí

Tímto zákonem je chráněno právo každého nezletilého dítěte na příznivý vývoj, řádnou výchovu a na ochranu jeho oprávněných zájmů.

Tato právní úprava zároveň ukládá rodičům jistá práva a povinnosti, lze na jeho základě omezit rozhodnutím soudu výkon rodičovských práv tehdy, jestliže by nepříznivě ohrožoval nebo zasahoval do práv dítěte.³²

---

³⁰ Důvodová zpráva k zákonu v. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů

³¹ Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů v platném znění

³² VOŇKOVÁ, Jiřina a Ivana SPOUSTOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen. 2. přepracované vydání.* Praha: proFem, o.p.s., 2008. ISBN 978-80-903626-7-3, s. 151-152

3. Tři pilíře ochrany před domácím násilím

V České republice je organizace ochrany před domácím násilím upravena již ve výše zmíněném zákoně č. 135/2006 Sb., o ochraně před domácím násilím, který přinesl úpravu vzájemně provázaných opatření, ve kterých mají hlavní roli tři složky, a to policejní, justiční a intervenční centra. Každý z těchto pilířů s sebou nese konkrétní opatření. Stručně lze proces ochrany před domácím násilím popsat jako „*policejní intervenci, sociální pomoc a soudní ochranu*“³³

3.1. První pilíř – Policie ČR

Jak již vychází ze samotné definice, obsažené v ustanovení § 2 zákona č. 273/2008 Sb., zákona o Policii „*Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.*“³⁴

Novela zákona o Policii v České republice zásadně změnila možnosti ochrany osob vystavených domácímu násilí. Tedy předcházení násilnému lidskému chování dříve, než dosáhne intenzity trestného činu a způsobí vážnou újmu na fyzickém nebo duševním zdraví ohrožené osoby. Policie tak představuje významný článek v řetězci zúčastněných institucí zapojených do prevence, intervence, podpory a řešení případů domácího násilí.

Bílý kruh bezpečí (dále jen „BKB“) v roce 2006 adaptoval do českých podmínek metodu Adaptation of methodology SARA – Spousal Assault Risk Assessment, která původně vznikla v Kanadě. V České republice je pro tuto metodu používán název SARA DN. Metodika je určena především pro užití policejními složkami, mohou ji ale využít i další pomáhající odborníci, a to zejména v sociálních službách, kteří

---

³³ VOŇKOVÁ, Jiřina a Ivana SPOUSTOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen. 2. přepracované vydání.* Praha: proFem, o.p.s., 2008. ISBN 978-80-903626-7-3, s. 85

³⁴ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii v platném znění

jsou přítomni při prvním kontaktu s obětí domácího násilí. Všichni dobrovolníci BKB a poradci linek důvěry DONA jsou proškoleni v používání SARA DN. Policejní ředitelství uvedlo SARA DN v povinném použití Policie ČR.³⁵

Slouží k identifikaci budoucího možného rizika domácího násilí, administrativní zpracování případu domácího násilí, jsou jim předvedeny modelové situace, se kterými se mohou v praxi setkat atd. Tato školení jsou v rozsahu 4 hodin a jsou organizována lektory v rámci všech Krajských ředitelství policie nebo ve školních policejních střediscích.³⁶

Rychlá a účinná policejní reakce může být v případech domácího násilí klíčová. Za nejvýznamnější úkon, který byl v rámci řešení domácího násilí Policii ČR svěřen lze považovat možnost vykázat osobu ze společného obydlí na nezbytně nutnou dobu.³⁷ Jedná se o preventivní opatření, které má zabezpečit ohroženou osobu a konkrétní aspekty tohoto opatření se pokusím přiblížit v následující kapitole.

3.1.1. Institut vykázání

Institut vykázání je preventivním nástrojem pro Policii ČR k ochraně osob ohrožených domácím násilím, který lze použít ve fázi, kdy se nejedná o čin, který by dosáhl intenzity trestného činu.

Jde o opatření, které je povinen ze zákona učinit stát, nikoliv ohrožená osoba. V opačném případě by šlo o zvýšení potencionálního traumatu ze situace, ve které se ohrožená osoba nachází. Ve většině případů je tato osoba sociálně izolována, ekonomicky omezena, mohou se u ní projevovat psychické problémy či může být ovlivněna násilnou osobou a přiklánět se tak k jeho pohledu na věc a není tak schopna racionálně jednat v dané věci.

---

³⁵Bílý Kruh Bezpečí. *Adaptation of methodology SARA (Spousal Assault Risk Assessment)*. [online] [cit. 3.3.2023] Dostupné z: <https://www.bkb.cz/news/n126-adaptation-of-methodology-sara-spousal-assault-risk-assesment/>

³⁶ Policie České republiky. *Zveřejněné informace. Domácí násilí*. [online] [cit. 10.2.2023] Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zverejnene-informace-domaci-nasili.aspx>

³⁷ KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka, et al. *Právo proti domácímu násilí*. Skripta. Praha: C.H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-381-3, s. 82

Této problematice je věnována hlava II. zákona 273/2008 Sb., o Policii ČR, konkrétně ustanovení § 44-47.³⁸ Toto opatření uloží policista tehdy, pokud „na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí.“³⁹ Rozsah prostoru, z něhož se osoba vykazuje, se určuje ad hoc tak, aby byl naplněn účel sledovaný vykázáním. „Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti. Pokud společné obydlí obývá nezletilé dítě, považuje se za ohroženou osobu podle této hlavy.“⁴⁰

Vykázání trvá po dobu 10 dnů od jeho provedení. Tuto dobu není možné zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby. Pouze podáním návrhu na vydání předběžného opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních v průběhu vykázání se doba vykázání prodlužuje do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tomto návrhu.⁴¹

Vykázání oznámí policista ústně vykázané osobě i ohrožené osobě a vyhotoví potvrzení o vykázání, které jim předá proti podpisu. Součástí potvrzení o vykázání je vymezení prostoru, na který se vykázání vztahuje, uvedení totožnosti vykázané osoby, poučení o právech a povinnostech vykázané osoby a adresa útvaru policie, u kterého si může vyzvednout kopii úředního záznamu o vykázání. Odmítne-li ohrožená nebo vykázaná osoba potvrzení o vykázání převzít, nebo ho písemně potvrdit a převzít, policista tuto skutečnost uvede v úředním záznamu. Není-li vykázaná osoba vykázání přítomna, poučení o jejích právech a povinnostech v souvislosti s vykázáním jí policista poskytne při prvním kontaktu. Je-li to možné, policista této osobě předá potvrzení o vykázání, v opačném případě ji poučí o možnosti převzít potvrzení o vykázání a kopii úředního záznamu

---

³⁸ STŘÍLKOVÁ, Patricie a Marek FRYŠTÁK. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: NOVAPRESS s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7418-820-0. s. 41

³⁹ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii v platném znění, §44 odst. 1

⁴⁰ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii v platném znění, §44

⁴¹ STŘÍLKOVÁ, Patricie a Marek FRYŠTÁK. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: NOVAPRESS s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7418-820-0. s. 42

o vykázání u příslušného útvaru policie; součástí poučení je i údaj o adrese tohoto útvaru.⁴²

„Nesouhlasí-li vykázaná osoba s vykázáním, může proti němu na místě podat námitky, které policista uvede v potvrzení o vykázání. Policista námitky předá bez zbytečného odkladu krajskému ředitelství příslušnému podle místa vykázání. Vykázaná osoba může dále do 3 dnů ode dne převzetí potvrzení o vykázání podat příslušnému krajskému ředitelství námitky písemně.“⁴³ (opravný prostředek sui generis). Lhůta pro jejich podání začíná běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k převzetí potvrzení o vykázání a je považována za dodrženu, jsou-li námitky nejpozději v její poslední den předány k poštovní přepravě nebo podány u příslušného krajského ředitelství. O tomto právu policista vykázanou osobu poučí před předáním potvrzení o vykázání.

Orgán, který je pověřený posouzením těchto námitek je zmiňované příslušné krajské ředitelství. Shledá-li tak, že nebyly splněny podmínky pro vykázání, toto vykázání ukončí a bez zbytečného odkladu vyrozumí ohroženou i vykázanou osobu.⁴⁴

Tento zákon také stanovuje vykázané osobě její práva a povinnosti tak, aby byl dodržen účel vykázání. Při porušení těchto povinností ze strany jak vykázané, tak ohrožené osoby se může jednat o trestný čin podle §337 trestního zákoníku maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání.

Práva vykázané osoby:

- Vzít si ze společného obydlí věci, které slouží k její osobní potřebě, osobní cennosti a doklady, a to ještě před opuštěním prostorů stanovených v potvrzení o vykázání.
- Vzít si v průběhu vykázání ze společného obydlí osobní věci a věci nezbytné pro její podnikání nebo výkon povolání. Toto právo lze uplatnit

---

⁴² STŘÍLKOVÁ, Patricie a Marek FRYŠTÁK. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: NOV PRESS s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7418-820-0. s. 42

⁴³ STŘÍLKOVÁ, Patricie a Marek FRYŠTÁK. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: NOV PRESS s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7418-820-0. s. 42

⁴⁴ STŘÍLKOVÁ, Patricie a Marek FRYŠTÁK. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: NOV PRESS s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7418-820-0. s. 42

pouze jednou a pouze v přítomnosti policisty, který o výkonu tohoto práva ohroženou osobu nejdříve informuje.

- Ověřovat provedení vykázaní zejména na národním čísle tísňového volání 158.
- Vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázaní u příslušného útvaru policie.⁴⁵

Kromě jeho práv má vykázaná osoba i tyto povinnosti:

- „Opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázaní.
- Zdržet se vstupu do prostoru uvedeného v potvrzení o vykázaní.
- Zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou.
- Vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které drží.“⁴⁶

Policista dále poskytne vykázané osobě informace o možnostech jejího ubytování, např. poskytne seznam adres, kde je možné se na přechodnou dobu ubytovat apod. Následně si vyžádá adresu pro doručování.

Co se týče ohrožené osoby, ta je policistou vždy poučena o možnosti podání návrhu na vydání předběžného opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních, o možnosti využití psychologických, sociálních nebo jiných služeb v oblasti pomoci obětem domácího násilí, které mimo jiné bezplatně poskytují intervenční centra, a také o následcích vyplývajících z uvedení vědomě nepravdivých údajů, k nimž policista při vykázaní přihlíží.⁴⁷

Územní rozsah prostoru, na který se vykázaní vztahuje, určí policista podle míry požadavku účinné preventivní ochrany osoby ohrožené útokem. Je-li v důsledku vykázaní ohrožen provoz objektu nebo znemožněn výkon zaměstnání vykázané osoby, policista o této skutečnosti bezodkladně vyrozumí provozovatele objektu nebo zaměstnavatele vykázané osoby za účelem přijetí potřebných opatření.⁴⁸

---

⁴⁵ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii v platném znění, §45 odst. 2

⁴⁶ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii v platném znění, §45 odst. 2

⁴⁷ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii v platném znění, §46

⁴⁸ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii v platném znění, §47

Při provádění úkonů souvisejících s vykááním, policista zajistí přítomnost nezúčastněné osoby; to neplatí, hrozí-li nebezpečí z prodlení. Osobou blízkou je dle § 22 občanského zákoníku příbuzný v řadě přímé, sourozenec, manžel, partner, jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní.⁴⁹

„Do 24 hodin od provedení vykáání zašle policista kopii úředního záznamu o vykáání příslušnému intervenčnímu centru a soudu, který je příslušný k rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních. Pokud ve společném obydlí žije nezletilá osoba, zašle kopii úředního záznamu o vykáání v této lhůtě i příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.“⁵⁰

Policista ve lhůtě do 3 dnů od vykáání je povinen provést kontrolu, zda vykáaná osoba dodržuje povinnosti vyplývající z vykáání a o provedených úkonech a opatřeních sepíše úřední záznam, aby bylo zřejmé, že postupoval v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o policii.⁵¹

3.2. Druhý pilíř – Intervenční centra

Intervenční centra se primárně řídí podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci.

Jednou z hlavních zásad dle tohoto zákona je: *„Každá osoba má nárok na bezplatné poskytnutí základního sociálního poradenství o možnostech řešení nepříznivé sociální situace nebo jejího předcházení.“*

Pro tuto práci je stěžejní jejich role, jako jeden z pilířů při pomoci obětem domácího násilí. Provázanost je patrná již z předešlé kapitoly, kde dle zmíněného zákona o policii *„do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí zašle policista kopii úředního záznamu o vykáání příslušnému intervenčnímu centru a*

---

⁴⁹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění, § 22

⁵⁰ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii v platném znění, §47 odst. 3

⁵¹ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii v platném znění, §47 odst. 4

soudu, který je příslušný k rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních.⁵² Podle § 60a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, také nabídne intervenční centrum ohrožené osobě pomoc do 48 hodin od doručení kopie úředního záznamu o vykázaní. Kromě toho může intervenční centrum poskytnout pomoc také na základě žádosti osoby ohrožené násilným chováním jiné osoby, obývající s ní společné obydlí, nebo i bez podobného podnětu. Jakmile se intervenční centrum o takové potřebě dozví, poskytne pomoc bezodkladně.⁵³

Smyslem intervenčních center je pomoc osobám ohroženým domácím násilím, pomoc při řešení jejich situace a při návratu k běžnému životu. Poskytují pomoc především psychologickou a sociálně právní. Mezi to spadá například poradenství, obstarávání osobních záležitostí – konkrétně pomoc při sepisování právních návrhů, jednání s úřady apod.

Formy těchto služeb můžeme dělit do tří kategorií:

- ambulantní – v prostředí intervenčního centra
- terénní – v místě bydliště či na místě hospitalizace ohrožené osoby
- pobytové – v jednotlivých intervenčních centrech, pokud to umožňují jejich podmínky nebo v jiných institucích poskytujících ubytování a stravování.⁵⁴

Ohroženým osobám po vykázaní násilníka je tedy díky těmto centrům zprostředkována především sociální, zdravotní, psychologická a právní podpora. Zajišťují také vzájemnou informační činnost mezi jednotlivými intervenčními centry, ale také poskytovateli jiných sociálních služeb, OSPOD, obcemi, Policií ČR a ostatními orgány veřejné správy.⁵⁵

Služby intervenčních center jsou poskytovány dobrovolně a záleží tak na vůli ohrožené osoby, zda se rozhodne tuto možnost využít.

---

⁵² Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii v platném znění

⁵³ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v platném znění

⁵⁴ ŠEVČÍK, Drahomír, Naděžda ŠPATENKOVÁ a kol. *Domácí násilí. Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál s.r.o. 2011. ISBN 978-80-7367-690-2, s. 144

⁵⁵ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v platném znění

3.3. Třetí pilíř – Soudní ochrana

Posledním a tedy třetím pilířem je složka justiční. V případě řešení problematiky domácího násilí je nejvíce využíváno vydání institutu předběžného opatření. *„Účelem institutu předběžného opatření je zabránit dočasnou úpravou nepříznivým následkům, které by mohly před zahájením a po dobu soudního řízení ve věci samé nastat, do doby, než soud vydá konečné rozhodnutí.“*⁵⁶ Z toho důvodu je potřeba o návrhu na předběžné opatření rozhodnout bezodkladně. Celý tento proces se však odvíjí od vůle osoby ohrožené, která musí podat návrh na vydání předběžného opatření nebo návrh na zahájení řízení. Bez provedení tohoto dispozičního úkonu nelze řízení zahájit.

---

⁵⁶ VOŇKOVÁ, Jiřina a Ivana SPOUSTOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen. 2. přepracované vydání.* Praha: proFem, o.p.s., 2008. ISBN 978-80-903626-7-3

4. Řešení domácího násilí v přestupkovém řízení

Jedním z možných institutů na ochranu před domácím násilím je, jak již bylo úvodem této práce nastíněno, také řízení o přestupcích. V České republice, dle našeho právního řádu se jedná především o řešení prostřednictvím správního řízení dle správního řádu. Jelikož trestní právo se vždy uplatní jako tzv. ultima ratio, tedy není-li možné věc řešit jiným způsobem, pomocí jiných zákonných prostředků spadajících do jiného právního odvětví. Trestní právo má ve své podstatě velmi blízko ke správnímu právu, zejména pak právu přestupkovému. Nejde-li tedy o trestný čin, ale o „*společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem*“⁵⁷ a tedy nedosahuje intenzity trestného činu, spadá do působnosti správních orgánů obcí, které jsou pověřeny jejich řešením na základě přestupkového zákona.

O přestupcích jsou správní orgány nejčastěji informovány prostřednictvím oznámení od městské či obecní policie, Policie ČR nebo samotných občanů.⁵⁸

4.1. Řízení o přestupcích

Přestupkové právo spadá do správního práva a dělíme ho na právo hmotné a procesní. Právo hmotné upravuje konkrétní právní vztahy, tedy i samotný pojem přestupku, podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a obecně zásad týkajících se této problematiky. Procesní právo pak upravuje práva a povinnosti účastníků správního řízení nebo jiných typů řízení, které vedou orgány veřejné správy, především orgány obcí – typicky obecní úřady nebo přestupkové komise.⁵⁹ Sem tedy zařadíme i přestupkové řízení, o kterém bude podrobněji pojednáno v následující kapitole.

---

⁵⁷ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění, §5

⁵⁸ KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka, et al. *Právo proti domácímu násilí*. Skripta. Praha: C.H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-381-3 s.81

⁵⁹ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část*. Právnícké učebnice. Praha: C. H. Beck, s.r.o. 2019. ISBN 978-80-7400-727-9 s. 250

Nejdříve se však zaměřím na obecné pojmy, znaky přestupku a dále pak konkrétně na přestupkové řízení jako takové. V první řadě se pokusím přiblížit řízení o přestupcích v obecné rovině, a poté se zaměřím na specifické znaky, které se objevují v řízení o přestupcích v případě domácího násilí.

4.2. Definice pojmu

Přestupky se řadí mezi nejznámější správní delikty, jde o jediné správní delikty, které jsou částečně kodifikovány v zákoně č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zároveň je přestupek také jako jediný z této skupiny výslovně definovaný zákonem.

Zákonnou definici přestupku uvádí § 5 zákona č. 250/2016 Sb., „*Přestupek je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.*“⁶⁰ Je tak tedy využito jak znaků formálních, tak materiálních.

4.2.1. Znaky přestupku

Znaky každého přestupku se dělí na dvě skupiny – materiální a formální. Materiální stránka deliktu představuje společenskou škodlivost pachatelova jednání. Formální stránka pak zahrnuje protiprávnost, obecné znaky subjektu přestupku a podobně, jako u trestného činu, 4 základní skupiny znaků, tvořící skutkovou podstatu deliktu:⁶¹

- Objekt
- Objektivní stránka
- Subjekt
- Subjektivní stránka

---

⁶⁰ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění, §5

⁶¹ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část*. Právnícké učebnice. Praha: C. H. Beck, s.r.o. 2019. ISBN 978-80-7400-727-9 s. 262-266

4.3. Přestupky týkající se domácího násilí

Skutkové podstaty přestupků, které se mohou týkat domácího násilí nalezneme v zákoně č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Jedná se především o přestupky proti občanskému soužití, majetku nebo také veřejnému pořádku. Stěžejním je ustanovení § 7, které se zaměřuje na přestupky proti občanskému soužití. Zahrnuje tedy celkem šest různých typů přestupku:

§7 odst. 1 písm. a) „ublížení na cti zesměšněním nebo hrubou urážkou“

Dle § 7 odst. 1 písm. a) „fyzická osoba ublíží jinému na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí.“⁶² Oproti staré úpravě tohoto zákona je v tomto novějším zvýšená tolerance pro míru nevhodnosti vyřčených výroků, jako přestupek bude podle nového zákona postižitelné až „nactiutrhaní dosahující potřebné intenzity“⁶³, cokoliv s nižší intenzitou je tak považováno za zbytečné zatěžování správních orgánů. Jedná se tedy o výrok urážlivý nebo zesměšňující a pachatel je si v dané situaci vědom, že jde o výrok hanlivý.⁶⁴

V problematice domácího násilí se tedy jedná o jednostranné vulgární útoky, které se opakují.

§7 odst. 1 písm. b) „ublížení na zdraví“

Objektem tohoto přestupku je lidské zdraví. Tohoto přestupku se dopustí osoba, která jiné způsobí újmy na zdraví. Může se jednat o čin úmyslný, ale také je za protiprávní považován čin ublížení na zdraví z nedbalosti. Pokud by následky tohoto činu dosáhly takové intenzity, kdy stav poškozeného bude vyžadovat lékařské ošetření a následky budou osobu omezovat alespoň sedm dní, jedná se o trestný čin. Každý jednotlivý případ je tedy potřeba důkladně prošetřovat.

---

⁶²Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích v platném znění, §7 odst.1 písm.a

⁶³ KUČEROVÁ, Helena a Eva HROZINKOVÁ. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges s.r.o 2017. s. 788

⁶⁴ KUČEROVÁ, Helena a Eva HROZINKOVÁ. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges s.r.o 2017. s. 788

Úmyslné ublížení na zdraví může být s nižší intenzitou útoku a jeho následků klasifikováno jako přešupek.⁶⁵

§7 odst. 1 písm. c) bod 1. „vyhrožování újmou na zdraví“

Jak již z formulace písm. c) předmětného ustanovení vyplývá, jedná se o úmyslné jednání, které má schopnost narušit občanské soužití, a to formou vyhrožování újmou na zdraví. V tomto případě musí být pachateli dokázáno, „že jeho úmysl směřoval ke způsobení následku uvedeného v tomto ustanovení, tedy narušení občanského soužití“.⁶⁶ V případě řešení domácího násilí může povětšinou k těmto situacím docházet mezi manželi či obecně v partnerských vztazích, např. při jejich rozvádění apod.

§7 odst. 1 písm. c) bod 2. „nepravdivé obvinění z přešupku“

Tohoto přešupku se dopustí osoba, která jinou nepravdivě obviní z přešupku a „*takové obvinění musí být způsobilé přivodit stíhání obviněné osoby za oznámený přešupek.*“⁶⁷ V souvislosti s domácím násilím k těmto přešupkům může docházet ze strany násilné osoby, která se tímto počinem bude snažit poškodit oběť a případně tak i snížit její kredibilitu v případě, že by se později ona chtěla obrátit na správní orgány s problémem a žádostí o pomoc.

§7 odst. 1 písm. c) bod 3. „schválnosti“

Pojem schválnost není v právním řádu nijak blíže definován, dle praktických zkušeností lze však říct, že jde o jednání, které hrubě zasahuje do „*pokojného stavu života*“⁶⁸ jiné osoby, čímž zároveň naruší i jejich občanské soužití. Je zde opět vyžadováno úmyslné zavinění jako u předešlých jmenovaných.⁶⁹

---

⁶⁵ KUČEROVÁ, Helena a Eva HROZINKOVÁ. *Zákon o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich a zákon o některých přešupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges s.r.o 2017. s.790-791

⁶⁶ KUČEROVÁ, Helena a Eva HROZINKOVÁ. *Zákon o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich a zákon o některých přešupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges s.r.o 2017. s.792

⁶⁷ KUČEROVÁ, Helena a Eva HROZINKOVÁ. *Zákon o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich a zákon o některých přešupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges s.r.o 2017. s.793

⁶⁸ KUČEROVÁ, Helena a Eva HROZINKOVÁ. *Zákon o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich a zákon o některých přešupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges s.r.o 2017. s.793

⁶⁹ KUČEROVÁ, Helena a Eva HROZINKOVÁ. *Zákon o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich a zákon o některých přešupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges s.r.o 2017. s.793

§7 odst. 1 písm. c) bod 4. „jiného hrubého jednání“

Jedná se o všechny druhy hrubého jednání, které nejsou demonstrativně vyčteny v přechozích odstavcích, ale mají schopnost narušit občanské soužití stejnou měrou. Musí jít o jednání, která mají srovnatelné důsledky jako ty výslovně zmíněné v zákoně. Za takové lze považovat např. vyhrožování ujmu jinou než na zdraví, opakované zasílání obtěžující korespondence, pomluva aj., které nebudou naplňovat skutkovou podstatu trestného činu.⁷⁰

V § 8 dále najdeme přestupky proti majetku, z nichž např. poškození cizí věci lze zařadit i do problematiky domácího násilí.

Co se týče přestupků proti veřejnému pořádku uvedených v § 5, do naší problematiky zapadají například písmena c) a d), kdy se fyzické osoby dopouští přestupku tím, že „*maří vykázaní ze společného obydlí provedené podle zákona o Policii České republiky nebo rozhodnutí soudu o předběžném opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí podle zákona o zvláštních řízeních soudních*“⁷¹, nebo rušením nočního klidu, který je zákonem stanovený na dobu od 22:00 do 6:00 hod.

4.4. Odpovědnost fyzické osoby za přestupky

Pachatelem přestupku může být fyzická osoba, právnická osoba i podnikající fyzická osoba, avšak na rozdíl od osoby fyzické, nemůže právnická osoba figurovat jako násilná osoba v problematice domácího násilí, a proto se v této kapitole zaměřím pouze na osobu fyzickou.

*„Pachatelem přestupku může být pouze fyzická osoba, která v době jeho spáchání dovršila patnáctý rok svého věku a byla příčetná.“*⁷² Věková hranice je

---

⁷⁰ KUČEROVÁ, Helena a Eva HROZINKOVÁ. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges s.r.o 2017. s.793-794

⁷¹ Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích v platném znění

⁷² KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část*. Právnické učebnice. Praha: C. H. Beck, s.r.o. 2019. ISBN 978-80-7400-727-9. s. 256

zde tedy stejná jako je tomu u trestného činu, fyzická osoba nabude odpovědnosti za přestupek dnem po dni patnáctých narozenin.

Fyzická osoba je pachatelem ve chvíli, kdy svým zaviněným jednáním naplnila znaky přestupku nebo i pokusu o přestupek, jde-li v tomto případě o pokus trestný.⁷³

Za přestupek však, i za splnění těchto podmínek, není odpovědný ten, kdo jej spáchal v nepřičetnosti. Nepřičetná osoba je v zákoně o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich definována jako osoba, která v době spáchání přestupku nemohla rozpoznat protiprávnost svého jednání nebo své jednání ovládat. Stačí nedostatek jedné z těchto schopností, buď chybí schopnost rozpoznávací, nebo schopnost ovládací. Pokud se však do tohoto stavu nepřičetnosti uvedla osoba sama, například pomocí návykových, omamných a jiných látek, toto pravidlo se na ni nevztahuje.⁷⁴

Správní orgán nepřičetnost hodnotí na základě zjištěných skutečností, např. na základě vydaného lékařského posudku nebo posudku znaleckého.⁷⁵ Pokud se tyto zjištěné skutečnosti potvrdí, a je tak potvrzena nepřičetnost pachatele, správní orgán řízení zastaví a dále ve věci nejedná.⁷⁶

4.5. Správní tresty, ochranná opatření

Správní trest je novodobým názvem pojmu sankce, který byl využíván dřív. Má hlavně preventivní účinek, měl by pachateli zabránit v dalším páchání protiprávní činnosti a motivovat ho, aby v budoucnu pravidla neporušoval, jde tedy o význam represivní.⁷⁷ Správní tresty dle České právní úpravy neomezují pachatele na osobní svobodě.

---

⁷³ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění, § 13

⁷⁴ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění, § 19

⁷⁵ KUČEROVÁ, Helena a Eva HROZINKOVÁ. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges s.r.o. 2017. ISBN 978-80-7502-211-0. s. 126

⁷⁶ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění, §86 písm.

⁷⁷ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část*. Právnícké učebnice. Praha: C. H. Beck, s.r.o. 2019. ISBN 978-80-7400-727-9. s. 282

Lze je uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty, až na jednu výjimku, kdy napomenutí nelze uložit v kombinaci s pokutou.⁷⁸

“Při ukládání správních trestů za více přestupků projednávaných ve společném řízení se podle §41 odst. 1 a 3 uplatní absorpční zásada pro uložení úhrnného správního trestu.”⁷⁹

Správní trest se v tomto případě uloží podle ustanovení, které se vztahuje na přestupek se sankcí nejpřísnější.

Přestupkový zákon určuje kritéria pro použití správního uvážení při volbě druhu a výměry správního trestu v konkrétním případě. V tomto případě je třeba přihlídnout k mnoha okolnostem, kromě povahy a závažnosti přestupku např. také třeba přihlídnout k osobním poměrům obviněného.⁸⁰

Za přestupek lze podle obecné úpravy uložit 5 typů správních trestů:

- Napomenutí
- Pokuta
- Zákaz činnosti
- Propadnutí věci
- Zveřejnění rozhodnutí o přestupku

Napomenutí je spíše morálního charakteru a nevzniká na základě něj žádná další povinnost na rozdíl od pokuty, kde se jedná o trest peněžitého charakteru, který má vymezený spodní a horní hranici a je na správním orgánu a jeho uvážení, k jaké intenzitě trestu se přikloní.

Pokud bychom se zaměřili pouze na výše zmíněné přestupky, které se týkají domácího násilí, tak za každý z nich je výše zákonem stanovené pokuty jiná. A lze si všimnout, že rozdíl mezi pokutami ukládanými za přestupky proti majetku jsou tyto pokuty znatelně vyšší, než pokuty za přestupky, které se týkají lidského zdraví a cti.

„Ochranná opatření nejsou správními tresty, ale používají se vedle nich. Jejich hlavním smyslem je prevence porušování nebo ohrožování zájmů a ochran zájmů

---

⁷⁸ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění, § 36

⁷⁹ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část*. Právnícké učebnice. Praha: C. H. Beck, s.r.o. 2019. ISBN 978-80-7400-727-9. s. 282

⁸⁰ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část*. Právnícké učebnice. Praha: C. H. Beck, s.r.o. 2019. ISBN 978-80-7400-727-9. s. 282-283

stanovených zákonem o odpovědnosti za přestupky⁸¹ Zároveň tato opatření chrání také samotného pachatele přestupku.

- Omezující opatření

„spočívá v zákazu navštěvovat určená veřejně přístupná místa nebo místa, kde se konají sportovní, kulturní a jiné společenské akce, popřípadě povinnosti zdržet se styku s určitou osobou nebo vymezeným okruhem osob nebo v povinnosti podrobit se vhodnému programu pro zvládnání agrese nebo násilného chování.“⁸² Důležitá je pro nás v tomto odstavci hlavně část „povinnosti zdržet se styku s určitou osobou nebo vymezeným okruhem osob“, se kterou také úzce souvisí odst. 7 téhož paragrafu, který zní „Omezující opatření spočívající v povinnosti podrobit se vhodnému programu pro zvládnání agrese nebo násilného chování může být uloženo fyzické osobě, která se dopustila přestupku vykazujícího zejména znaky užití násilí v rodině nebo partnerském vztahu.“⁸³ Je poté na uvážení správního orgánu jaký program po konzultaci s pachatelem zvolí, aby měl pokud možno největší přínos ve věci a zároveň vyhovoval individuálním potřebám pachatele.

- Zabrání věci

---

⁸¹ KUČEROVÁ, Helena a Eva HROZINKOVÁ. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges s.r.o 2017.s. 274-275

⁸² Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

⁸³ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

5. Proces řízení o přestupcích

V této kapitole se zaměřím na samotný proces řešení přestupku v přestupkovém řízení a také se zvláště zaměřím na přestupky, které se týkají problematiky domácího násilí a jejich specifické znaky.

Řízení o přestupcích je upraveno především zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, jak již z názvu vyplývá, upravuje nejen hmotněprávní, ale i procesněprávní aspekty přestupkového práva a řízení o přestupcích. Funguje za subsidiární podpory zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Spadá do skupiny tzv. správního trestání. Jde o specifický druh správního řízení právě proto, že v něm o vině a správním trestu za daný přestupek rozhodují správní orgány, nejčastěji se jedná o obecní úřady nebo přestupkové komise, které si může zřídit starosta právě za tímto účelem. Tyto orgány vedou řízení s obviněnými z přestupku a případně dalšími účastníky jako jsou poškozený nebo vlastník zabrané věci. Správním orgánem, který je příslušným k projednání přestupku, je obecní úřad s rozšířenou působností, není-li to zákonem stanoveno jinak. „*K řízení je místně příslušný správní orgán, v jehož správním obvodu byl přestupek spáchán.*“⁸⁴

Subjekty přestupkového řízení jsou účastníci řízení, kteří jsou zákonem taxativně uvedeny v §68, rozhodující správní orgán a případně další subjekty. Účastníky řízení podle zákona jsou:

- Obviněný – „*stává se obviněným, jakmile vůči němu správní orgán učiní první krok v řízení*“⁸⁵
- Poškozený – v části řízení, která se týká jím uplatněného nároku na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení, tedy v tzv. adhezním řízení

---

⁸⁴ §62 Zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

⁸⁵ §69 Zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

- Vlastník věci – která může být zabrána v části řízení, která se tohoto zabrání týká⁸⁶

Přestupkové řízení je výlučně zahajováno z úřední povinnosti podle zásady legality a poskytuje pomocí možnosti ústního jednání obviněnému možnost vyjádřit se k tomu, co je mu kladeno za vinu, a tedy právo na to se hájit.

V dřívější úpravě tohoto zákona byla možnost takzvaných „návrhových přestupků“, kdy byla možnost podání návrhu na zahájení řízení ze strany přestupkem postižené osoby.⁸⁷ Z mého pohledu je dobře, že bylo od těchto návrhových přestupků upuštěno. Nová právní úprava je příznivější směrem k ohroženým osobám, přestože dle původního zákona byla delší lhůta pro podání návrhu, byla osoba ohrožená vystavena více faktorům, které mohly způsobit druhotnou újmu. Zároveň pokud by nebyla obviněná osoba na konci řízení uznána vinnou nebo by bylo řízení z nějakého důvodu zastaveno, osoba, která podala návrh, by musela zaplatit finanční náhradu za řízení. To nepovažuji jako vhodné řešení. Tento fakt sice mohl odradit některé osoby v takových případech, kdy by se jednalo o křivé obvinění. Zároveň ale mohlo jít i o odrazující faktor pro osoby opravdu ohrožené, které se už tak nacházely ve stavu psychické či finanční tísně a za těchto podmínek tedy návrh nepodaly.

Tyto přestupky se dle nové úpravy projednávají stejně jako jiné, a to z úřední povinnosti, je zde však zapotřebí souhlasu osoby přímo postižené přestupkem, aby mohlo být řízení zahájeno. Jedná se např. o přestupky urážky na cti nebo přestupky proti občanskému soužití spáchané mezi osobami blízkými. Konkrétně *„zákon o některých přestupcích takový postup stanoví v případě přestupku ublížení na zdraví, narušení občanského soužití, proti majetku spáchaného mezi osobami blízkými nebo přestupku ublížení na cti.“*⁸⁸ Tedy přestupky, které spadají do námi řešené problematiky. Tento typ zahájení řízení upravuje § 79 zákona 250/2016 Sb., jedinou výjimkou, kdy není souhlasu v těchto případech zapotřebí, nalezneme také v tomto paragrafu a jedná se o případ, kdy byla spácháním

---

⁸⁶ §68 Zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

⁸⁷ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění k 1.07.1990

⁸⁸ KUČEROVÁ, Helena a Eva HROZINKOVÁ. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges s.r.o 2017.s.437

přestupku postižena osoba mladší 18 let nebo pokud byl přestupek důvodem vykázaní ze společného obydlí.⁸⁹ V případě urážky na cti nezávisí na vzájemném vztahu osob a bude se vždy jednat o přestupek projednatelný pouze se souhlasem postižené osoby. Pro ostatní výše vyjmenované přestupky je pro zahájení se souhlasem vždy nutné, aby se jednalo o osoby blízké. Osoba blízká „*je příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle jiného zákona upravujícího registrované partnerství nebo jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní. Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí.*“⁹⁰

Podle způsobu zahájení řízení se určuje postavení účastníků řízení, avšak osoba přímo postižená přestupkem není účastníkem přestupkového řízení, je brána jako osoba zúčastněná na řízení.

5.1. Řízení o přestupku z moci úřední

Před zahájením řízení platí, že správní orgány jsou povinny přijímat podněty pro to, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední.⁹¹

Dle zásady oficiality, řízení o přestupku zahajuje výhradně příslušný orgán z moci úřední a je povinen jej zahájit o každém přestupku o kterém se dozví.

Pokud by se nejednalo o přestupku urážky na cti a nestane-li se přestupek mezi osobami blízkými, nemusí k zahájení řízení vůbec dojít. Přestupek lze vyřešit formou příkazu. Jedná se o formu rozhodnutí vydaného ve správním řízení, a správní orgán ho může vydat, pokud předložená skutková zjištění považuje za dostatečná nebo pokud je příkazem na místě uložena pokuta. Pokutu příkazem na místě může uložit např. i Policie ČR, a to v případě, že nestačí domluva a obviněná osoba souhlasí a přizná se ke spáchání činu, ze kterého je obviněna. Jedná se o zkrácenou formu řízení, příkazem lze uložit správní trest napomenutí,

---

⁸⁹ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

⁹⁰ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění

⁹¹ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty.⁹² Od 1. 1. 2019 platí, že příkazem na místě lze uložit pokutu pouze tehdy, „*pokud nestačí domluva*“. Domluva se tak stává jakýmsi jiným způsobem vyřízením přestupku.

Pokud je vydán příkaz, je tím i zahájeno řízení, obviněný může proti vydanému příkazu podat opravný prostředek – odpor, pro jehož podání jsou pravidla stanovena ve správním řádu. Pokud byl odpor řádně podán, nelze uložit trest jiný než napomenutí nebo jakkoliv vyšší trest, než byl uložen příkazem.⁹³ Pokud tedy dojde k příkazu na místě nebo obviněný řádně podá odpor vůči příkazu, je tím věc vyřešena.

Osoba, vůči níž byl přestupek spáchán však v tomto řízení nemá právo na informace, pokud o ně sama nepožádá. Může za splnění podmínek nahlížet do spisu.

Jelikož z moci úřední jsou zahajovány přestupky, které nebyly spáchány mezi osobami blízkými anebo se nejednalo o urážku na cti, v problematice domácího násilí sem můžeme zahrnout nejspíše jen rozvedené manžele nebo partnery, kteří však stále žijí ve společném obydlí.

Účastníky v tomto řízení jsou tedy pochopitelně obviněný, dále poškozený v adhezním řízení a poté vlastník věci. Pokud se tedy nejedná o majetkové přestupky, oběť domácího násilí není ve výčtu účastníků řízení což znamená, že je v pozici svědka. Do pozice svědka se řadí každá osoba, která může svědčit a není účastníkem řízení. Je tedy níže procesně postavená a nemá taková práva jako například obviněný. Obviněný je účastníkem řízení v plném rozsahu a dle právního řádu má např. právo navrhnout důkazy a činit jiné návrhy, vyjadřovat stanovisko, má právo žádat o informace, nahlížet do spisu, požadovat jeho kopie apod.⁹⁴ Oběť může být v roli svědka v tomto řízení, což je pro ni značně nevýhodná pozice. I přesto, že se jí přestupek přímo dotýká, nemá právo na informace, ani o zahájení či výsledku řízení, nemůže být jako svědek přítomna celému procesu řízení, nemá právo nahlížet do spisu apod.

---

⁹² Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

⁹³ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

⁹⁴ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

5.2. Řízení o přestupku se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku

Jelikož domácí násilí se odehrává primárně mezi osobami blízkými, je potřeba pro zahájení tohoto řízení souhlasu dané osoby, jinak zvané osoby přímo postižené spácháním přestupku.

Přesto, že osoba blízká není účastníkem řízení, je brána jako osoba zúčastněná na řízení a proto jsou jí zákonem stanovená jistá procesní práva. Mezi tyto práva řadíme např. právo na vyrozumění o zahájení řízení, navrhování důkazů, právo činit jiné návrhy po celou dobu řízení, vyjádřit své stanovisko, nahlížet do spisu, právo účastnit se ústního jednání a být přítomna při všech úkonech v řízení, právo vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům a také právo na oznámení rozhodnutí.⁹⁵ Tato práva má nejen v řízení před orgány prvního stupně, ale i v řízení o odvolání, sama však nemá právo podat odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Správní orgán je povinen poučit osobu přímo postiženou spácháním přestupku o tom, že řízení lze zahájit nebo bylo-li již zahájeno, tak v něm pokračovat pouze s jejím souhlasem. Lhůta pro podání tohoto souhlasu nesmí být kratší než 30 dnů. Pokud osoba přímo ohrožená tuto lhůtu nedodrží, nelze ho již dát později, a to stejně v případě, že by svůj souhlas vzala zpět, nemůže ho ve stejné věci udělit znovu.⁹⁶

Možnost vzít souhlas se zahájením řízení je osobě přímo postižené poskytnuta po celou dobu řízení, a dokonce až do doby o vydání rozhodnutí o odvolání, tedy i po rozhodnutí ve věci samé, může svůj souhlas vzít zpět. Tuto možnost považuji za poněkud zvláštní. Osoba přímo postižená má stanovenou poměrně dlouhou lhůtu, pro udělení nebo neudělení souhlasu a má možnost i v průběhu celého řízení ho vzít zpět. Což považuji za adekvátní, z důvodu vzniku možných okolností spojených s řízením, ve kterém stojí proti osobě blízké, se kterou povětšinou i sdílí domácnost. I přesto mi ale možnost vzít souhlas zpět až do doby rozhodnutí o odvolání nepřijde nutná, ba naopak.

---

⁹⁵ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

⁹⁶ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

„Byla-li spácháním přestupku postížena osoba mladší 18 let nebo byl-li přestupek důvodem vykazání ze společného obydlí, zahájí správní orgán řízení nebo v již zahájeném řízení pokračuje bez souhlasu osoby přímo postížené spácháním přestupku.“⁹⁷ Není také vyloučeno, že osoba přímo postížená spácháním přestupku může v řízení o přestupku vystupovat i jako účastník. Konkrétně tedy osoba poškozená, pokud uplatnila nárok na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení.⁹⁸

5.2.1. Ústní jednání

Na rozdíl od původní úpravy přestupkového zákona, který byl platný do 30.6.2017, a v § 74 stanovil, že přestupek je v prvním stupni projednáván ústně,⁹⁹ současný zákon nestanoví obligatorní ústní jednání.

Základním ustanovením je, že správní orgán může nařídit ústní jednání. *„Ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné.“¹⁰⁰* Pro účely přestupkového řízení je také v §80 uvedeno právo obviněného žádat o nařízení ústního jednání. Na základě této žádosti správní orgán nařídí ústní jednání, velmi výjimečně a z relevantních důvodů může žádost zamítnout. Pokud obviněný o ústní jednání nepožádá a je takové jednání nezbytné pro zjištění stavu věci, nařídí ústní jednání správní orgán. Je možné ho nařídit i na požádání poškozeného, pokud se jedná o rozhodnutí o nároku na náhradu škody nebo vydání bezdůvodného obohacení.

V případě mladistvého obviněného nařídí správní orgán ústní jednání povinně i bez souhlasu.¹⁰¹

K ústnímu jednání správní orgán předvolá účastníky řízení. *„Ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a*

---

⁹⁷ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

⁹⁸ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část.* Právnícké učebnice. Praha: C. H. Beck, s.r.o. 2019. ISBN 978-80-7400-727-9. s. 294

⁹⁹ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění k 1.07.1990

¹⁰⁰ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění

¹⁰¹ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

souhlasí s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu“.¹⁰²

Zároveň je třeba o jednání vyrozumět i osoby, které mají právo se ho účastnit a jeho účastníků. Předvolání k nařízenému ústnímu jednání musí být písemné a doručuje se do vlastních rukou se zákonným minimálně pětidenním předstihem.

5.2.2. Dokazování

Mezi důkazy prováděné v rámci nařízeného ústního jednání patří zejména Výslech obviněného – kdy obviněný má právo nevypovídat a správní orgán ho nesmí nutit k výpovědi nebo doznání. Obviněný není povinen vypovídat vůbec, ale naproti tomu mu náleží právo na obhajobu ve formě výpovědi před správním orgánem. *„Účastníci řízení mají právo klást otázky sobě navzájem, svědkům a znalcům.“¹⁰³* Stejně jako obviněný, má právo klást otázky i osoba přímo postižená spácháním přestupku.

Svědék má právo v některých případech stanovených §55 Správního řádu právo výpověď odepřít, stejně jako podle tohoto paragrafu nesmí být v některých případech vůbec vyslýchán.

Kromě dokazování pomocí výslechu se sem řadí také důkaz listinou, kdy se zejména se bude jednat o lékařské zprávy, úřední záznamy, čestná prohlášení. Za listinu lze považovat jak písemný, tak obrazový či zvukový materiál. Dále pak důkaz ohledáním a důkaz znaleckým posudkem.

5.2.3. Zajišťovací opatření

„Správní orgán může k zajištění účelu řízení uložit obviněnému záruku za splnění povinnosti, která by mohla být uložena v řízení o přestupku, pokud má důvodné podezření, že se obviněný bude vyhýbat potrestání za přestupek nebo

---

¹⁰² Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

¹⁰³ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

*výkonu správního trestu nebo bude mařit či ztěžovat řízení o přestupku, výkon správního trestu nebo náhradu škody anebo vydání bezdůvodného obohacení poškozenému.*¹⁰⁴

Tato záruka lze uložit osobě podezřelé i před zahájením řízení o přestupku a postup ukládání tohoto zajišťovacího opatření je upraven § 147 správního řádu

---

¹⁰⁴ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo přiblížení pojmu domácího násilí a následně rozebrání možností řešení a ochrany před ním za pomoci přestupkového řízení. Domácí násilí je fenomén se stupňující intenzitou a je tedy otázkou, zda je forma přestupkového řízení efektivním řešením. Dle mého názoru přestupkové řízení daný problém určitě neřeší, může však alespoň částečně pomoci po psychické stránce a oběť může dosáhnout alespoň určitého pocitu zadostiučinění, pokud bude pachatel v daném řízení potrestán. Bohužel oproti trestnímu řízení není v řízení o přestupku oběti poskytnuta dostatečná ochrana v průběhu řízení, a i po jeho skončení, je správní orgán oprávněn udělit pouze správní trest či omezující opatření.

Za nejúčinnější prostředek ochrany považuji možnost vykázaní osoby z obydlí, jak ze strany policie, tak obzvláště formou předběžného opatření ze strany soudu. Tato dvě opatření poskytují oběti největší ochranu a možnost postavit se na vlastní nohy a vyřešit, jak bude ve své situaci dále postupovat.

Jako ne příliš vhodné také považuji pravidlo, kdy je třeba souhlasu ohrožené osoby se zahájením řízení ve věci. V situaci, ve které se ohrožená osoba nachází, si nemyslím, že je vždy schopná tento souhlas udělit, a to především ze strachu, co by mohlo následovat v případě neprokázání násilného jednání a tím pádem nepotrestání dané osoby násilníka. Za zmínku stojí jistě i fakt, že je přímo konfrontována danou osobou násilníka po dobu řízení.

Ze strany prevence bych se soustředila především na to, dostat tuto problematiku více do povědomí lidí a zároveň jim představit možnosti, jak v dané situaci postupovat, či jak se vůbec v této problematice orientovat a být schopni její příznaky odhalit, ať už se týká nás samých nebo osob v našem okolí. Pro oběti může být užitečná třeba i informace, aby si primárně v případě fyzického násilí, ale zajisté i psychického, tyto útoky zapisovaly, fotily, nahrávaly a uchovávaly někde na bezpečném místě. Může se jednat i o lékařské zprávy, audio a video nahrávky. Z mého pohledu by toto mohlo velmi pomoci dokazování a tím i usnadnit celý proces ve věci.

Možnost řešení domácího násilí i na úrovni přestupkového práva tedy považuji za pozitivní, avšak pouze represivní, protože problém jako takový jím vyřešit nelze.

Seznam použité literatury a zdroje

Monografie

1. BEDNÁŘOVÁ, Zdeňka, et al. *Domácí násilí. Zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám*. Praha: Acorus. 2009. ISBN 978-80-254-5422-0
2. BRADLEY, Tamsin. *Global Perspectives on Violence against Women and Girls*. London: Zed Books Ltd, 2020. ISBN 978-1-78699-414-1.
3. ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Moderní psychologie pro právníky*. Praha: Garda Publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2207-8
4. ČRTÍKOVÁ, Ludmila a Radka MACHÁČKOVÁ. *Domácí násilí – přístup k řešení problému ve vybraných evropských zemích. Studie*. [S.l.]: Bílý kruh bezpečí, o.s. 2002. ISBN 80-86284-19
5. ČRTÍKOVÁ, Ludmila, Radka MACHÁČKOVÁ a Markéta VITOUŠOVÁ. *Domácí násilí. Přístup k řešení problému ve vybraných evropských zemích. Studie*. [S.l.]: Bílý kruh bezpečí, o.s. 2002. ISBN 80-86284-19-0
6. ČUHELOVÁ, Kateřina. *Předběžná opatření ve věcech ochrany proti domácímu násilí*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-7598-575-0
7. DVOŘÁK, Vratislav. *Výnosy z trestné činnosti*. Praha: Scienta s.r.o., 2010. ISBN 978-80-86960-67-8
8. KOPECKÝ, Martin. *Správní právo. Obecná část*. Právnícké učebnice. Praha: C. H. Beck, s.r.o. 2019. ISBN 978-80-7400-727-9
9. KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka, et al. *Právo proti domácímu násilí*. Skripta. Praha: C.H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-381-3
10. KUČEROVÁ, Helena a Eva HROZINKOVÁ. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges s.r.o. 2017. ISBN 978-80-7502-211-0.
11. MARTINKOVÁ, Milada, Vladan SLAVĚTÍNSKÝ a Jiří VLACH. *Vybrané problémy z oblasti domácího násilí v ČR*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci. 2014. ISBN 978-80-7338-139-4

12. NOVOTNÝ, Petr, et al. *Nový občanský zákoník. Rodinné právo*. 2. aktualizované vydání. Praha: GARDA Publishing, a.s., 2017. ISBN 978-80-271-0431-4
13. ONDRUŠOVÁ, Marta, Radek ONDRUŠ a Petr VYTOPIIL. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb., s důvodovou zprávou a základní judikaturou*. Praha: Leges, s.r.o., 2017. ISBN 978-80-7502-212-7.
14. PROKOP, Martin a kol. *Právní ochrana dětí a obětí domácího násilí*. Brno: Ekologický právní servis, 2000. ISBN 80-902570-8-9
15. STŘÍLKOVÁ, Patricie a Marek FRYŠTÁK. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o. 2009. ISBN 978-80-7418-020-0
16. ŠEVČÍK, Drahomír, Naděžda ŠPATENKOVÁ a kol. *Domácí násilí. Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál s.r.o. 2011. ISBN 978-80-7367-690-2
17. VOŇKOVÁ, Jiřina a Ivana SPOUSTOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. 2. přepracované vydání. Praha: proFem, o.p.s., 2008. ISBN 978-80-903626-7-3

Právní předpisy

1. Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 Sb., o změně některých zákonů v oblasti ochrany před domácím násilím
2. Důvodová zpráva k zákonu č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů v platném znění
3. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v platném znění
4. Zákon č. 135/2006 Sb., o změně některých zákonů v oblasti ochrany před domácím násilím
5. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním v platném znění
6. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění k 1.07.1990
7. Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném znění
8. Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích v platném znění

9. Zákon č. 273/2008 Sb., o *Policii České republiky* v platném znění
10. Zákon č. 292/2013 Sb., o *zvláštních řízeních soudních* v platném znění
11. Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník* v platném znění
12. Zákon č. 45/2013 Sb., o *obětech trestných činů a o změně některých zákonů* v platném znění
13. Zákon č. 500/2004 Sb., *správní řád* v platném znění
14. Zákon č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník* v platném znění
15. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 166 ze dne 23. prosince 2009

Internetové zdroje

1. Bílý Kruh Bezpečí. *Adaptation of methodology SARA (Spousal Assault Risk Assessment)*. [online] Dostupné z: <https://www.bkb.cz/news/n126-adaptation-of-metodology-sara-spousal-assault-risk-assesment/>
2. Bílý Kruh Bezpečí. Domácí násilí. *Ochrana před domácím násilím*. [online] Dostupné z: <https://www.domacinasili.cz/ochrana-pred-domacim-nasilim/>
3. BKB. *Domácí násilí. Právní úprava*. [online] [cit. 30.1.2023] Dostupné z: <https://www.domacinasili.cz/pravni-uprava/>
4. PERSEFONA. *Domácí násilí*. Brožura. [online] [https://www.persefona.cz/source/pdf/brozura_domaci_nasili.pdf]
5. Policie České republiky. *Domácí násilí*. [online] Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/sprava-clanky-domaci-nasili.aspx>
6. Policie České republiky. *Zveřejněné informace. Domácí násilí*. [online] Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zverejnene-informace-domaci-nasili.aspx>
7. POTMĚŠIL, Jan. *Domácí násilí v přestupkovém řízení* [online]. Domácí násilí, 2008. Dostupné z: <https://www.domacinasili.cz/domaci-nasili-v-prestupkovem-rizeni/>
8. PRAHA.EU *Poučení svědka*. [online] Dostupné z: https://www.praha.eu/public/95/4b/5d/2510377_807767__9_Pouceni_svedka.pdf

9. ROSA Centrum. *Co je domácí násilí.* [online] Dostupné z:
<https://www.rosacentrum.cz/informace-pro-zeny/co-je-domaci-nasili/>